

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільні сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Буковинські відносини.

Економічне і соціальне положення краю.

IV.

Промова д-ра Стефана Стоцкого.

Не багато говорило ся сего року в соїмі, але із того, що говорило ся, пробивала ся одна нута, що економічний стан нашого краю дуже а дуже сумний. Отся гадка найшла особливо вимовний вираз в промові д-ра Рошмана при нараді над справами культури краю, ухвалено также на его внесене скликати анкету, котра би добре застановила ся над економічним і соціальним станом нашого краю. Не рад би я ослабити вражіння, яке зробила тотя промова, але і від себе хочу ще дещо додати, на деяке лихо звернути увагу соїму, або радше тої анкеті, що має бути скликана, щоби вона над тим добре застановила ся. А причину до того дає мені прелімінар фонду краю, що саме над ним маємо радити, а з котрого бачимо, що видатки і потреби краю рікрічно ростуть і збільшають ся, міжтим коли сила податкова краю, спроможність нашого народу, платити податки зовсім не в тій самій мірі росте. На се вказано не раз підчас сегорічної сесії соїмової, і се справді так є.

Фабрики і промисл на Буковині.

Нема у нас на жаль того, що надає краю силу податкову, нема у нас фабрик і промислу. Правда, є трохи трачок і ще кілька фабрик, але не багато, так що годі навіть говорити про фабрики на Буковині. Зрештою і тих кілька фабрик попри малий хосен приносять і деяку шкоду краю. Бо коли в інших краях фабрики дають краєвим мешканцям роботу і заробок, то у нас инакше. Наші краєві родимі робітники мають там роботу хіба лиш саму найпростішу, а для інших, лиш платних робіт всюди люди самі

чужі, Італіяни і Бог знає які; таким чином фабрики, які у нас є, не дають пристановища і занятя тій нашій силі робучій, яка особливо у сільського населення збуває, як се буває по інших краях; вони не дають нашим людям зарібку і пожитку, що могло-б їх добробит піднести. Зрештою не буду на се багато слів тратити, а вважу лиш нас, що д-р Стефанович про нашу індустрію в радї державній сказав.

Возьмім тепер наших промисловців, ремісників, то стан їх такий слабкий, що майже загибав. Промисловці наші не можуть видержати конкуренції з заграничними виробами промислу, а коротають лиш своє житє при малій непоплатній роботі, і коли нічо не зробить ся, аби силу того стану зміцнити, то він мусить улячи заграничній конкуренції. Зважте, панове, що ми все від сорочки аж до підшви побираємо зпоза краю, кождий гузик, кожда голка, гвіздь, чобіт, ба плуг і т. д. і т. д., все те зпоза границь нашого краю, бо пр. черевики в складі фабрики Медлінської таньші як у шевця, а дешевість се головна річ. І так наші гроші ідуть зпоза границі краю, і зовсім не вертають, чужі краї нашим грошем збогачують ся, а ми бідієм. Отже і стан промисловий у нас упадає, а що-ж сказати про наш стан хліборобський?

Стан хліборобський.

Тяжка рільнича криза залягла цілу Европу, від неї терпить і наш край і то тим більше, бо наші власні стосунки краєві, як недостаток фабрик, нужденний промисл і т. п. тому кризу ще погіршають. Вправді нашим дідичам трохи помогло ся, взяли они сплату за паньщину, взяли сплату за пропінацию, отже яких 20 мільонів дістало ся їм в руки, прийшов гріш в край, але тим грошем їм лиш остільки помогло ся, що могли посплачувати трохи довги, і то не всі, бо і нині дідичі задовжені і на своїх маєтках є властиво лиш лихо платними управителями ріжних банків. Але стан дрібних хліборобів, стан селяньський страшно сумний, певно найсумній-

ший в цілім краю. З давна давен наш хлібороб прилип до своєї землі, від неї годі его відорвати, він проте до нічого иншого не бере ся, нічого иншого не розуміє, лиш роботу на своїй землі, і то зле. Він уважає всяку иншу роботу за роботу негідну хлібороба; таким чином дійшло до того, що цілі покоління все а все остають на тій самій землі, що була, із стану хліборобського мало що, дуже мало відходило людей до інших станів, через то господарства, що перше могли вижити одну родину, роздробили ся на такі, що тепер не можуть родин хліборобських виживляти, людей прибуло, а землі ні, і так наші хлібороби на своїх малих і нужденних господарствах борють ся ще що сили з бідною і нуждою, але вже не годні видержати тої боротьби і під натиском всяких можливих і неможливих тягарів просто упадають. Наступило страшно задовжене, а лихва, що так страшно обмотала наших хліборобів, просто їх добиває. Коли-ж трафить ся ще яке нещасте, от як туча і град, що жнива в великій часті нашого краю прошлого літа цілком знищили, а краєви нанесли шкоди після урядового обрахунку на 241.468 зр., тоді наш хлібороб не маючи що їсти, не маючи чим заплатити податків, видячи свою біду в повній наготі перед собою, а не находячи виходу з біди, радо дає послух всяким підшептам не-сумлінних агентів і в переконаню, що чей найде на сьвітї ліпший для себе прожиток, пускає ся в сьвіт за очи, вивандрує з краю.

Еміграція.

Се бачимо вже від кількох літ на Буковині. В 1892-ім р. пустили ся наші хлібороби в Росию, але відтак настали трохи ліпші урожаї і той рух поміж хліборобами на часок притих. Але тепер заворушило ся наново поміж хліборобами, а еміграція до Америки так зросла, що ледви чи ми сей рух годні спинити. Дивно воно якось, що про тоту так важну справу краю тут в соїмі доси ані одним словом не згадано, дивно, що і прилюдна опінія нею майже не займає

ЗАЛІСЯ.

Повість
ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— Дякую за комплімент; шкода тільки, що в отвертості своїй я певно показав ся нечемним; але я кажу, що думаю. Вирочім я тепер чогось роздрознений.

— Нічо не шкодить! Лише щире хоч прикре слово, як фарисейство.

Всі троє увійшли на широке, гарне, цвітами засаджене подвірє і вступили на ганок. При каві, яку зараз подала господиня Кристиньска, Заборовський завів широку політичну суперечку і оба говорили зо дві години. Вражінє, яке Ярослав виніс з сеї розмови, було, що Заборовський повинен стати его ворогом, коли тільки схоче для села щось зробити, н. пр. заложити руску читальню або що. І хоч на дідича дивив ся впрочім, як на поривистого, але незлого шляхтича гречкосія з закостенілими на селі думками, але на прихильність до него ніяк не міг здобути ся. Адже Заборовський походив з тої шляхти, що за

ей панованя в краю руске селяньство зійшло трохи не на жебрачу торбу!...

На Маню підчас гостини в дідича Славко майже не зважав; чув жаль до всіх дівчат на сьвітї... Она прислухувала ся пильно розмові батька із Славком, докидала деяке слово від себе, але більше мовчала.

VI.

Цілий тиждень не показував ся Славко в дворі, хоч его просили; не хотів. Волів просиджувати у своїм городі або в лісі, ходив часом на поле до женців — але до двора не навідував ся. Аж раз, вертаючи з поля, стрітив ся з Заборовским і той сам заціпив его:

— Так то ви дотримуете слова, пане Ярославе? Чому-ж не прийдете коли до мене або сам або з сестрами? І я і Маня були би вам дуже вдячні за товариство. А так дівчина сидить зі своїми смутними думками, — змарніла, — нігде виїхати не хоче... я сам занятий...

— Я прийду до вас — відповів Славко. — Якось відволікло ся; у кождого свої клопоти...

— Ходіть зі мною! Ви до дому?

— До дому.

— Вступіть до нас!

Славко троха отягав ся, але пішов до двора. Мані не було дома; сиділа в парку в липовій пахучій альтані і читала. Туди повів Заборовський питомця, поговорив хвилину з донькою, відтак лишив їх обоє, а сам пішов за господарськими орудками. Славко не сподівав ся такого поведєня дідича і змішав ся; не знав, від чого почати розмову, але виручила его зараз Маня, спитавши:

— Чому не прийдуть коли ваші сестри до мене?

— Чому?... Бо пропасть поміж дво-ром а приходством за велика — відповів Славко.

— Адже мій батько не грає ролі великого пана? А я-ж донька бувшої селянки...

— Бувшої селянки — повторив Ярослав і поклав натиск на перше слово. — А батько ваш все таки пан і бідному сьвященникови не пара. Впрочім, самі знаєте, що між ними було непорозумінє.

— Але вже тепер чей нема!

— Так як би не було; хоч між По

ся. Однесельський чоловік зпоза Русинів, що звернув свою увагу на сей рух еміграційний серед нашого народу, се посесор Мльчох з Оршівців, він в останнім числі „Буковинських господарських листків“ обговорює критично сю справу і на тому его цінну розвідку рад би я звернути увагу союму. Мльчох високообразований фаховий господар, а слова его заслугоють на те, аби над ними застановити ся. „Несумлінні агенти ще більше несумлінних доставників людського товару для американських товариств колонізаційних ходять в шир і попереки по краю і обіцяючи в неказано зухвалій спосіб золоті гори, намовляють наш бідний а темний нарід, аби покидали свою рідну землю. Рух той дуже заразливий“. Він перейшов до нас з Галичини і страшно розширив ся по цілій північній частині нашого краю. Що тим завдаєть ся нашому різництву тяжкі рани, се ясно як на долоні. Бо не лиш зменшить ся сила робучих рук на селі, але і взагалі ослабить ся тим страшно і знівечить ся культура краєва, коли так незвичайно зменшить ся населене сіл. Пригім треба ще і те завважити, що виходіть продають свою землю за безцін, і то зовсім не хліборобам а з того готові вийти для краю великі шкоди. Отсей рух еміграційний се лиш знак глибоко сягаючих причин упадку нашого різництва, се знак, що наш орґанізм тяжко хорій. Роздроблене господарств, тяжкі тягарі, які мусять поносити хлібороби, недостаток всякого иншого занятя, всякої иншої роботи, всякого иншого зарібку і багато инших лих зневоляють хліборобів покидати свій край, шукати де инде для себе ратунку, не відаючи, що ідуть просто в пропасть. Треба би конечно розпізнати причини тої хороби і найти спосіб, як з неї наших хліборобів вилічити. Неміч нашого хліборобства тяжка, а еміґрація се лиш оден знак тої хороби. Оден спосіб, оден лік на хоробу подає Мльчох в згаданім писемі: Треба постарати ся для хліборобів о поплатний заробок в ріднім краю, а се дасть ся зробити тоді, коли постарам ся о такі фабрики в краю, в котрих тут в краю переробляти-б ся і перемінювали-б ся в гроші сирі продукти різничі. Треба би постарати ся о фабрики цукру, о мочилні лону і конопель, о фабрики ткацкі і для виробу міхів, о фабрики крохмалю з барабуль, кукурудзи і пшениці, о солодовні і фабрики сурогатів кавових, о одійні і т. п.“ — Певко, що такі різні фабрики дали-б нашим селянським хліборобам поплатний заробок. Та се лиш оден лік на хоробу. Бо не лиш недостаток зарібку є причиною, що наш нарід покидає рідний край, але не в меншій мірі і той давний, старий, передвічний спосіб господарки різничої в нашім краю.

(Конець буде).

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 12-го марта 1897.

З університету. В авлі черновецького університету відбула ся вчера промоція Кароля Кеніґа на доктора прав.

Вибори в Галичині з п'ятої курії. Зі всіх руских кандидатів, що ставали в п'ятій курії в Галичині, вибраний зовсім певно лише крилошанин станіславівської капітули др. Іван Гробельський, дуже ревний народовець. Більшість голосів дістав також др. Яросевич, але задля якихсь там „неформальностей“ має ще раз відбути ся вибір поміж ним а гофратом Криницьким. Вирочім всі инші кандидати перепали, хоч дуже малою меншостию. Сі великі числа голосів, що впали на руских кандидатів, доказують найліпше, що теперішній рух виборчий в Галичині був справді сильний і свідомий то що при найблизших виборах до галицького союму Поляки будуть мати борбу може й безвиглядну для себе, коли їм в поміч не прийдуть жандарми і войско.

Розділ голосів на руских і польских кандидатів був такий:

Перемишль-Мостиска-Рудки-Самбір-Дрогобич: Др. Франко дістав 317. Др. Віт. Левіцький 506. Вибраний Левіцький (спольщений Русин).

Стрий-Турка-Жидачів-Бібрка-Долина-Калуш: Русин др. Могильницький 402, Ройовський 477. Вибраний Ройовський.

Броди-Камінка-Жовква-Рава-Соваля: Русин др. Олійник 402, Іневош 522, вибраний Іневош. Тернопіль-Збараж-Золочів-Перемишляни-Бережани: Русин о. Миронович 402, Вайзер 484, вибраний Вайзер.

Станіславів-Рогатин-Підгайці-Бучач-Товмач: Селянин руский Гурик 456, Богданович 469, вибраний Богданович.

Борщів-Заліщики-Чортків-Гусятин-Теребовля-Скалат: Др. Яросевич 475, гофрат Криницький 447, (буде тіснійший вибір).

Коломия-Надвірна-Богородчани-Косів-Снятин-Городенка: Русин др. Іван Гробельський 533, Русин др. Окуневський 436, вибраний др. І. Гробельський.

В Перемишлі підчас тих виборів мали бути страшні надужитя. — Краєвий руский комітет вислав довгу телеграму до цїсаря з жалобою. — В Давидові під Львовом підчас виборів убили селяни виборчого „комісаря“, посесора Попеля. Жандарми брали в оборону Попеля і пригім застрілили двох селян. Для втихомирення села вислано шкадрону кавалерії. — Правибори

в Холовеві скінчили ся кроваво. Перед атаком уланів нарід схоронив ся на цвинтар. Під стїнами церкви падали безвинні люди під баґнетами і кольбами жандармів. Нагінка за людьми по хатах і полях. Арештовано кільканайцять міщан, передовсім виборців, і поведено під ескортою уланів до Радехова. Цвинтар осквернений; парох відніє ся до консисторії.

Павло Граб — се прибрана назва одного нашого талановитого письменника, котрий уже довгі літа пробує на далекій Сибірі. Важкі се літа — читаємо в Житю і Слові — що немов тяжкий молот викували его поетичний талант і піддали ему ті проймаючі та заразом здержані і глибокі тони, що так і стогнуть і плачуть у его піснях. Мало що не 10 літ уже покутує він у тім пеклі за несповнені гріхи; зразу жив у Иркутску, та відси за якусь арештантську історію его заслано на віки вічні в одну з найстрашніших сибірських нор, у Вілюйск, безсмертний у російськїм мартіролозі як місце, дезамучено Чернишевського. Се прокляте місце памятне буде і в нашім українськїм мартіролозі. В наслідок коронаційного маніфесту царського даровано і нашому письменникови полегкість; его переведено в Якутск, о 1000 верстов на захід від Вілюйска і дозволено ему жити на селі де будь у східній Сибірі. Звісно, ся полегкість може бути правдивим засудом на смерть, коли губернатор захоче запроторити чоловіка в який далекій, глухий улус, де ему не буде ні товариства, ні лектури ні праці ані помочи в хоробі. Страшно подумати, що така доля може ждати й нашого талановитого письменника, а до того в такім стані, в яким він є тепер.

Він тяжко хорій на груди. Доконали люди їди ще одну молоду силу, понівечили гарний талант, що міг би був зробити чимало доброго серед своєї рідної суспільности. І нема тої сили щоби хоч тепер, засудженого на смерть самою природою, вирвала его з пазурів варварської адміністрації, облекшила ему муки конаня! Терни-ж, наш нещасний, сердешний товаришу! Не се до могили свій важкий хрест, та знай, що тут, далеко, в рідному краю, тебе знають і люблять і що імя твоє яснїти ме в ряді тих наших мучеників, що наче стяг боевий ведуть і вести муть цілі покоління до боротьби з усякою самоволею, з усяким гнетом чи то індивідуальним, чи національним! У Львові вийшли остатними часами такі чотири збірки Павла Граба: Пролїсок (поезії), З півночі (поезії), З чужого поля (переклади) і про М. Г. Чернишевського. Все можна дістати за 70 кр. (без пересилки) в книгарні етавропигійській у Львові.

Жите і Слово. Вістник ліґератури, політики і науки. Вже четвертий рік вихо-

ляком а Русином в теперішних часах о порозуміне трудно...

„Она сама признає ся, що єї мати була селянка?“ — минула Славкови думка і він допитливо глянув на дівчину.

— Ваша покійна мати була справді селянкою з роду?

— Не вірите?

— Вірю і чув уже про се; та все мені якось чудно. Мені здавало ся, що се видумка.

— Ні, правда. Мій батько був колись великим романтиком. Уподобав собі зовсім неможну сільську дівчину. — вже не тямлю, з котрого то села, але не з Заліся — так задля єї справді незвичайної краси, як і задля гарних прикмет єї, про які чув; дав єї на науку, а по трох роках оженив ся на перекир цілій родині. Дуже багато неприємностей мав з тої причини; сусїди не хотїли жити з нами, родина відреклася...

— Як думаєте: чи було то з їх сторони справедливо? — спитав Славко спокійно, але з укритим наміром.

— Вже-ж, не справедливо — відповіла дівчина сумно. — Батько називав нараз і иньших панів, що так само оженили

ся, як він. І не знаю, за що люди гнівали ся! Мама була така добра...

Маня замовкла і аж по добрій хвилі знов обізвала ся.

— Моя мати не забувала ніколи о тім, з якого роду була, і мені казала не забувати.

— Бачу те сам і розумію ваш жаль по матери. Потїште ся тим, що ціле село жалує за нею не менше, як ви.

— Що мені з того? — замітила дівчина тихим голосом.

— У смутку таким, як ваш, то велика потїха, знати, що люблену вами особу любили і поважали всі.

— Тим більший жаль для мене по такій страті.

— Оповідав мені бідний селянин Мовчко, як покійна ваша мати спровадила була доктора з міста до его дітий, коли дізнала ся, що они були хорі — і діти виздоровили. Як би ви були бачили, як він благословив память вашої матери, — той бідний, прибитий селянин, у котрого ніхто не підозріває почутя вдячности, — то ви... Не плачте, пані! — перебив собі сам Славко, замітивши слези на очах Мані. — Я, не обачний, ще вам жалю завдаю...

— Ні, ні! — поспішила ся сказати дівчина — говоріть! Не то мене болить, о чім ви розповідаєте...

Але Славко урвав і не хотів дальше вести про се розмову. Єму зробило ся жаль дівчини і він аж тепер зрозумів, чому Заборовський бажав для неї товариства. Она не могла забути своєї матери. Передумав над тим, як би почати яку веселїйшу розмову, але не находив теми. Наступила мовчанка, котру перебивав лише веселїй сьпів пташок, що безжурно скакали по галяузях дерев.

— Коли на вас так дивлю ся — виявив вгінци Славко свою думку — то, вірте мені, жадую вас і радбим вас якось потїшити, але не находжу способу, бо я сам смутний.

— Не треба! — відповіла дівчина, перемогла себе і сама почала гнеть говорити о чім иньшїм. Питала ся, коли приїде Славкова сестра, Зоня, котру бачила на Великдень мимоходом і дуже собі єї влюбила. Мусить бути весела дівчина.

— Справді, найвеселїйша з нас всіх — відповів Славко. — Може ще брат Генко подібний до неї.

дить сей вістник, видаваний д-ром Ів. Франком, і коли доси не знають его так загально, як він на се заслугоує, то се очевидно треба брати лише на карб рускої недозрілості і байдужности. Маємо перед собою книжку сего вістника за січень с. р. і можемо її тільки поручити нашим читателям, що цікаві до літератури, політики і науки. Дуже багато можна навчитися. З передної статі подали ми знаменитий уступ д-ра Франка про оєсвідомлене народу. В тій статі говорить також др. Франко о статі О. Маковей (в *Буковині* ч. 264 мин. року) про справи нашого письменства. Радить з'їзд руских письменників. На такий з'їзд, думаємо, був би найліпший час 1898 рік, коли будемо обходити 100-літній ювілей відродження нашого письменства.

З статі Вол. Гнатюка про Угорську Русь довідуємося, що в цвітні с. р. почне на Угорській Русі виходити часопис для народу, ведена в народнім дусі... Русини повинні ту часопис всіма силами піддержати. (З інтересними датами про Угорську Русь в сій статі ми ще познакомимо наших читателів).

Крім того ся книжка „Життя і Слова“ містить ще такі статі: про Фабіянців і Фабіянців, казку Франка „Опозиція“, причинок до історії руско-народного театру А. Чайковського, листи Драгоманова, літер. і наукову хроніку Франка, вісти з Росії, критики, поезії і т. п. В додатку до книжки читаємо про жите Ісуса Христа, Індійські легенди і початок повісті Франка: „Для домашнього огнища“. Передплата на цілий рік 5 зр., книжок виходить на рік 12, кожда в обемі 7—9 аркушів.

Для наших Канадників. Генеральний консулят Сполучених Держав у Відні розіслав такий комунікат „Міський департамент в Вашингтоні переслав мені таке письмо: „Пане! Секретаріат державний для справ скарбових повідомив наш департамент письмом з дня 28 січня 1897 р., що значне число Галичан, обманих фальшивими оповіданнями, емігрувало до держави Техас, де відтак в наслідок незнання мови англійської і німецької, не може нігде найти роботи і в той спосіб попадає скоро в нужду. Ті емігранти зізнають, що якийсь Мартин Залеский з місцевости Михалки, видаючи себе за агента пароходного бюро Кареш в Бремї розсилає по цїлій Галичині відозви без ніякого підпису, котрі містять фальшиві обітницї, що кождий емігрант дістане 160 акрів землі, разом з відповідним інвентарем, а до того ще й з грїшми. Емігрант Онуфрій Никорук заявив крім того, що одержав від згаданої бременської агенції лист, в котрім ті обманчі обітницї Залеского потверджували ся. На жадане державного секретаря для справ скарбових, подає ся Вам до від-

мости ті зізнання, в надїї, що будете могли зарядити що треба, аби в Австрії звернено увагу публіки на ті обманства і в той спосіб причинити ся до здержання таких сумних случаїв. Відень 8. марта 1897. — Маке Джед, генеральний консуль.“

Приклонник тверезости, один данський жовняр зробив немилото збитка цілому своєму полкову, котрому призначили офіцери з нагоди королівських іменин кілька бочок вина. Завзятий апостол тверезости повідбивав тайком чопи і вичустив усе вино. Винюник дістав ся за те до арешту, але одно німецьке товариство тверезости одушевило ся так его поступком, що переслало ему 500 марок нагороди.

Парії на Угорщині. Під таким заголовком пише орган малярської народної партії *Alkotmány*, що правительство страшенно занедало Русинів і їм грозить безусловна руїна. — О. Матей з Бистрого в Угорщині пише нам, що угорські Русини вислали проєбу до цїсаря, в котрій пишуть о своїм гірким положенню. Депутацию вислати до цїсаря бояли ся, бо були певні, що не дістануть аудієнції, так як не дістали угорські Волохи... В сій проєбі просять Русини о опіку перед жидами-лихварями, щоби шинкарями були тільки християни та щоби завести монополію напиктів. Відтак розповідає ся, як захожі жиди руйнують руский нарід не лише лихвою і напиктами, але навіть палійством і затроюванем... Жиди угорські, пише нам дальше о. Матей, заховують ся супротив Русинів зовсім так, як у вас. Вони все держать з сильнішими, з тими, що панують. У нас вони й не кличуть ся жидами, лише мадярами. За слово „жид“ ображують ся і скаржать до суду. Мадярські пани також потратили свої маєтки через жидів — і тепер пішли в службу жидам.

Зсунула ся гора на улиці калічанській в Чернівцях. Богато домів зворушило ся через те і грозить їм загибля. Стаїні для безрог, що там находять ся, заспала земля цілковито і придусила звірята. Властители етали відкопувати і удало ся їм уратувати багато штук безрог. Жидівський шпиталь zagrożений також. Технічні комісії, вислані на місце катастрофи, наглядують над безпеченством zagrożених.

В Катеринодарі, кубанської области, музикально-драматичний кружок аматореский устроїв в днях 12. і 18. лютого с. р. дві вистави театральні враз з відчитами і концертами. Чистий дохід з обох спектаклів був призначений — після оповістки на афішах — „на здвигнене в м. Полтаві дозволеного правительством памятника першому молорускому писателю Івану Котля-

ревському.“ Крім солістів-аматорів взяв уділ у виставах хор товариства з 40 чоловіка.

Довготу волося жіночого вимірюв якийсь учений на дотичне запитане одної німецької часописи. З обчислення виходить, що загальна довгота волося брунетки виносить пересічно 70 кілометрів, а блондинки коло 100 кілометрів. За те волос брунетки грубший і сильніший, бо витримає 113 грамів тягару, а волос блондинки рве ся вже під тягаром 68 грамів.

Нещасливі пригоди. В Гаврилівцях 58-літній зарібник Іютемій Трепіта, упивши ся, підрізав собі небезпечно горло бритвою. — У Пінкаса Гербера в Німецьких Бадівцях слуга розпалювала огонь в кухні в той спосіб, що зілляла тріски нафтою. Притім запалила ся нафта у фляшці, розілляла ся по слюзі, попарила її тяжко — і она померла до п'ятиох годин. — В Бабині якийсь з німецька одягнені розбійники влізли через дах до господаря Василя Губинського, звязали его і жінку, і забрали 214 зр. готовими грїшми. Розбійників було здає ся п'ять. Арештовано підозріного гаєвого і одного волоцюгу з Прилипча. — У Великім Кучурові дитина Григорія Приказки перевернула лямпу, попарила ся притім і померла. — В Шубранці діти Василя Литовського підпалили із збитків солому в хаті, причім самі попарили ся. Одна дитина померла від того. — В Кучурові великім господар Івон Купка упав з оборога на кіл, і розбив собі голову на смерть.

Складка. На *бурсу* Народного Дому зложили дальше: Іван Бажанський уч. з Вікна 1 зр., адюнкт Ілія Семака з Радівців 2 зр., складка селян в учит. Евг. Недільського за два місяці: Іван Калинюк Андр. 2 зр., Іван Калинюк Якова 1 зр., Петро Федак 1 зр., Іван Голянич 1 зр., Киша Крехович 50 кр., Яков Блявш 50 кр., Тодор Супко Івана 50 кр., Евгеній Недільський з Крещатика 50 кр. — Разом за 1897 рік **99 зр. 82 кр.** Добродіям сердечне спасибі!

Дрібні вісти. Цїсар велів виплатити 800 зр. титулом одноразової запомоги Ів. Вольфови в Бохні, котрий засуджений судом присяжних, невинно терпів кару за несповнений підпал. В тій справі буде відновлений процес. — Минувшого тижня відбув ся у Відні перший руский баль заходом тамошного товариства „Родина.“ До кадрили стануло 40 пар, а коломийку відтанцювано в 12 пар. Панни по більшій часті явили ся в народних строях. — Розширене парламенту віденьського коштувало 15.000 зр. Дїєти для послів підчас сесії піднесуть ся з 3530 зр. денно на 4250 зр. а пересічний річний кошт 585.000 зр. піднесе ся на 693.000 зр. — В черновецькій людській кухні видали в лютім с. р. 3.509 обідів з трех страв і 4.420 порцій хліба. — Радний краківський гр. А. Потоцький зложив 20.000 зр. на будову таних мешкань для робітників.

— Такий самий буде і мій брат Стасьо! Клопіт маємо з ним; не вчить ся. Певно „двійку“ привезе, як я чула.

— Мій наймолодший брат перепав навіть при матурі.

— Згадував мені колись тато, що як би Стасьо дістав двійку, то сего року не дасть его до гімназії, лише возьме професора до дому. Я певна, що так буде. Може би ви порадили нам, кого взяти на домашнього учителя?

— А наш Дорош не міг би? Він тепер філософію скінчив! Та правда, він міг би вчити лише через вакації, бо потім іде до гімназії на учителя.

— А ви остаете ся на довго в Залісью?

— Не знаю; мабуть не віду так скоро.

— В такім випадку ви могли би вчити Стася? правда?

— В котрій він клясі?

— В другій.

— Міг бим; то не велика річ... Але я сам не знаю, що зі мною стане ся...

— Розумію вас — замітила дівчина значучо, легенько усміхнувшись.

— Ні, ні, пані! — поспішив ся питомиць сказати. — Я не віду з Залісся з тої причини, яку ви відгадуєте. Я вже в тій справі майже рішив ся.

Дівчина дивила ся на него і немов ждала на дальші слова. Славко похилив ся до землі і довбав палицею в піску.

— Не повело ся мені так, як я собі укладав — сказав по хвилі — і тому я рішив ся поки-що ждати.

Дівчина мовчала.

— Хотів бим тепер в Залісью цілий рік свій прожити, хоч яке се бідне село — докинув знов по хвилі.

— За яку-ж то покуту ви хочете наложити на себе таку кару? — спитала дівчина з легеньким цікавим усміхом. — Чи може тому, що панни вас не хотять, як ви казали тоді коло каплиці.

— Я так казав? — здивував ся Славко.

(Дальше буде).

Телеграми „Буковини“.

3 дня 12-го марта 1897 року.

Лінець. Висша Австрія вибрала в загальній курії трех прихильників католицької партії.

Канеа. Італійський і французкий транспортний парохід з війском на покладі стоять від вчєра в тутешнім заливі. Тоті християни, що стоять під французким покровом, очікують від вчєра з нетерпеливостію сподіваного прибуття французких війск.

Льондон. Після приватних депеш мали відслати грецького віцеконзула з Канеї, консулятського драгомана, і справоздавців грецьких часописів і других Греків торпедною лодєю на остров Церіго.

Царгород. Ірад султанський розпоряджає, щоби кораблі, як лише є цілковито виряджені до виправи, відпливали сейчас поодинокі і збирали ся коло Галіполі. Управляючі войскові круги за-

являють, що нема пляну на офензивну війну против Греції і що Егдем баша дістав розказ поступати строго дифензивно, але ніяк не допускати Греків переступити границю турецької держави.

Урядник в Чернівцях, з платнею 1600 зр. пошукує

ГОСПОДИНІ

до веденя домашнього господарства. Услівя: щоб була Русинка в віці 25—30 літ.

Зголошувати ся треба листами (фотографія пожадана) — poste restante Чернівці під знаком П. Т. Нр. 11. до кінця марця. На не-приняті оферти відповіди не буде.

5—6

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публіку, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

→ (заснований 1812 р.) ←

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

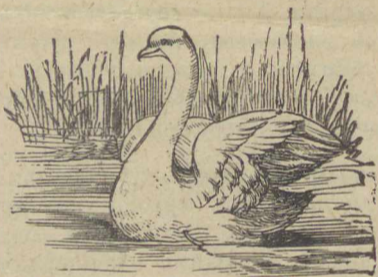
Прошу о часті замовленя і пишусь з поважанем

Стефан Гаїна.

Ой скричали нині гуси:
Волян є заступник Руси!
Ой якже нас він заступить?
Новий ордер собі купить.
Та якже нас оборонить?
Перед Волохом ся склонить:
„Ой я люблю вас, Волохи,
А Руєнів ані трохи!
Зробив же я перше нулю,
А ще зроблю тепер дулю!“
Поцілує та з поклоном:
„Зробіть мене ще бароном!“

Сьпіває ся на нуту: Гукнуло, стукнуло в лісі.

Для панів учителів! INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можлисть обезпечувати і виплачувати і найвисші суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбинацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услівя і видає поліси і квіти в руським язвці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладни до опроцентованя по 5 процент. Гваранция цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Л. В. Г.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657 1028	550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941 1029	538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912 1000	523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717 1048	616
З Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає Осип Маковей-

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

